ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କଟକ

ସି ଆର୍ ଏଲ୍ ଏ ସଂଖ୍ୟା 556/2010

(ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 374 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପିଲ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ)

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ ... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ-

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ବିଭାଗ) ... ଉତ୍ତରଦାତା

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜେ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଅଧିବକ୍ତା

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏମ୍.ଏସ୍.ରିଜଭି, ଏଏସ୍ ସି (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ବିଭାଗ)

ପୀଠାସୀନ:

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଜି. ଶତପଥୀ

ରାୟ ତାରିଖ : 05.02.2024

ଜି. ଶତପଥୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

1. ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଅଧିନିୟମ, 1988 (ସଂକ୍ଷେପରେ "ଅଧିନିୟମ") ର ଧାରା13(1)(d)/7 ସହ ଧାରା 13(2) ଅଧୀନରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ କଠୋର କାରାବାସ (ଆର୍ ଆଇ) ଭୋଗିବାକୁ ଏବଂ 1000 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ, ଖିଲାପରେ ଉଭୟ ଦଫା ପାଇଁ ଆଉ ଏକ ମାସର ଆର୍ ଆଇ ଭୋଗିବାକୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେଇ, ଟି ଆର୍ ସଂଖ୍ୟା 78/1988ରେ ବିଜ୍ଞ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଚାରପତି (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ), ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ 30.10.2010 ତାରିଖର ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ରାୟରେ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଅପିଲ ଆଗତ କରିଛନ୍ତି ।

2. ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲା ହେଉଛି, 05.09.1997 ତାରିଖରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଜୟଦେବ ବିହାରର ପ୍ଲଟ୍ ସଂଖ୍ୟା 737/2093ର ନିବାସୀ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 5 ସତ୍ୟ ଶେଖର ରଥ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ସ୍ୱେରଜ୍ ସଂଯୋଗ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଏସ୍.ଡି.ଓ. ପିଏଚ୍ ରେଣ୍ଟ ସବଡିଭିଜନ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ଲଟ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନୁମୋଦିତ ବିଲ୍ଡିଂ ଯୋଜନାର ଦୁଇଟି ପ୍ରମାଣିତ ନକଲ ସହ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯଥାବିଧି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ପୂରଣ ହୋଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଆବେଦନକାରୀ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସହକାରୀ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ5 ଜେ.ଇ. ଶ୍ରୀ ଆର୍.ଏନ୍.ସାହୁଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲେ, ଯିଏ ଆବଶ୍ୟକ ଦେୟ ଜମା ପାଇଁ ଆବେଦନପତ୍ରରେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପୃଷ୍ଠାଙ୍କନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏପରି ଫାଇଲ ଆଗକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 5 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ 29.09.1997 ତାରିଖରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଥିଲେ, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କୁ 1500/-ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିଭୂତି ରାଶି ଜମା କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ5 29.09.1997 ତାରିଖର ରସିଦ ସଂଖ୍ୟା F714015 ମାଧ୍ୟମରେ ରାଶି ଜମା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତା 'ପରେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ5 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗକୁ ଫାଇଲ୍ ପଠାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ 200/-ଟଙ୍କା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି କରିଥିଲେ । କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନ ପାଇ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ5 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 200/-ଟଙ୍କା ଲାଞ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀ ପୁଣି ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଆହୁରି 300/-ଟଙ୍କା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ5 ଅଧିକ 100/-ଟଙ୍କା

HIGH COURT ORISSA

ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କୁ 30.09.1997 ତାରିଖରେ ବଳକା ରାଶି 200/-ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ କହିଥିଲେ ।

କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ5 ଇଏକ୍ସଟି-16 ଅଧୀନରେ ଏଫ୍‌ଆଇଆର୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଏସ୍.ପି. ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଡିଭିଜନଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଓ.ଆଇ.ସି., ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ପି.ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 40/1997 ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ନିରୀକ୍ଷକ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ7 ଭି.ରାମା ରାଓଙ୍କୁ ତଦନ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତଦନ୍ତ ସମୟରେ, ଏକ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଅଧିକାରୀ, ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ସୂଚନାଦାତା ଙ୍କୁ ନେଇ ଜାଲ ବିଛାଇବା ଦଳ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଜାଲ ବିଛାଇଥିବା ଦଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ବୈଠକ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଘଟଣାସ୍ଥଳକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ5ଙ୍କ ସହିତ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ2 ଦାମୋଦର ଦାସ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ, ଯିଏ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ5 ଙ୍କଠୁ 200/-ଟଙ୍କା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ଚଢ଼ଉକାରୀ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ଧରାପଡ଼ିଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଜିସି ନୋଟଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିବା ଜିସି ନୋଟଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ମେଳ ଖାଉଥିଲା । ଆହୁରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ହ୍ୟାଣ୍ଡ ୱାଶ୍ ଏବଂ ପକେଟ ୱାଶ୍ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦ୍ରବଣଗୁଡ଼ିକ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ନାମପଟି ଲଗାଇବା ପରେ ଏବଂ ମୋହର ମାରିବା ପରେ ପୃଥକ ବୋତଲରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ସଫଳତା ପୂର୍ବକ ଫନ୍ଦି ପରେ ଏକ ସନ୍ଧାନ ବିବୃତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.7 ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ସେ ଇଏକ୍ସଟିଗୁଡ଼ିକ ଯେପରିକି ହ୍ୟାଣ୍ଡ ୱାଶ୍, ପକେଟ ୱାଶ୍ ଏବଂ ନମୁନା ଦ୍ରବଣ ଥିବା ବୋତଲ ଜବତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକୁ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଏସ୍.ଏଫ୍.ଏସ୍.ଏଲ୍.କୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଜନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତଦନ୍ତ ଶେଷ ହେବା ପରେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ7, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ ଉପରୋକ୍ତ ଅପରାଧର ଅଭିଯୋଗରେ ଦୋଷୀ ନୁହେଁ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1)(d)/7 ସହ ଧାରା 13(2) ଅଧୀନରେ ଅପରାଧର ସଂଜ୍ଞାନ ନିଆଯାଇଥିଲା ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ବିଚାର ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

3. ଦୋଷାରୋପର ସପକ୍ଷରେ, ଅଭିଯୋଜନ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 1 ରୁ 7 ମୋଟ ସାତ ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଇଏକ୍ସଟି 1 ରୁ 17 ଅଧୀନରେ କେତେକ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତା ସହ ଏମ୍‌ଓ I ରୁ VII ତଥ୍ୟଗତ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ ଯେତେବେଳେ କି ପ୍ରତିବାଦୀ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇନଥିଲା ।

4. ବିଚାର ସମୟରେ ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ମିଥ୍ୟା ନିହିତାର୍ଥ ତଥା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷିତ ବୋଲି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଳ ଥିଲା ।

5. ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ନଥିରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ତର୍ଜମା କରିବା ପରେ, ବିଜ୍ଞ ବିଚାର କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ସାକ୍ଷୀ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ2, ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାକ୍ଷୀ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ3 ଏବଂ ଜାଲ ବିଛାଇବା ଅଧିକାରୀ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ7ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ତଥା ସୂଚନଦାତା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ5ଙ୍କ ଯିଏ ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାରେ ଶତ୍ରୁଭାବାପନ୍ନ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଖାରଜ କରି ଉପରୋକ୍ତ ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

6. ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ଆପତ୍ତି କରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜେ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସୂଚନାଦାତା ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାକୁ ସମର୍ଥନ କରିନଥିବାରୁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଶତ୍ରୁଭାବାପନ୍ନ ସାକ୍ଷୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ଗ୍ରହଣକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଭିଯୋଜନ ପାଇଁ ଆଦୌ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ନଥିଲା, ବରଂ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ -ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 5ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇରୁ ତିନୋଟି ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ମାମଲାରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ମାମଲାରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଥିଲେ । ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର କର୍ମଚାରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଠିକାଦାରଙ୍କଠାରୁ ଚାନ୍ଦା ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଜେ.ଇ – ଆର୍.ଏନ୍.ସାହୁଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5 ଚାନ୍ଦା ଆକାରରେ ସେତେ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଆଦୌ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦୃଢ଼ ଭାବେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଯାଇଛି ଯେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2, ଲୁଚିକରି ଶୁଣିଥିବା ସାକ୍ଷୀ ଭାବେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ବିଷୟରେ କିଛି ବିବୃତି ଦେଇନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଲାଞ୍ଚ ଦାବି କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ତି, ଅଭିଯୋଜନ ସମସ୍ତ ଯଥୋଚିତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଜନ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ମଞ୍ଜୁରି ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା, କାରଣ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ନଥିଲେ, ବରଂ ଦୈନିକ ଶ୍ରମିକ

ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯିଏ ତାଙ୍କୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି ମାମଲାରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.1ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ମଞ୍ଜୁରି ଆଦେଶରେ କୌଣସି ଶୁଦ୍ଧତା ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ତର୍କର ସାରାଂଶରେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜେ ପଟ୍ଟନାୟକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୃଢ଼ତାର ସହ ଗୁରୁତ୍ଵାରୋପ କରିଛନ୍ତି ଯେ କେବଳ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ- ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5 ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ବିଭାଗର ଏକ ମହଜୁଦ ଥିବା ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ନୁହନ୍ତି, ବରଂ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଲାଞ୍ଚ ମାଗିବା ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅପରାଧରେ ଫସାଇବା ପାଇଁ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେହିପରି, ମଞ୍ଜୁରି ଆଦେଶ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ, ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଜନ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇଥିବାରୁ ରଦ୍ଦ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ । ତଦନୁସାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ବିଜ୍ଞ ବିଚାର କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଦୋଷ ସିଦ୍ଧି ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ରାୟକୁ ଖାରଜ କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଗରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରି ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି ।

7. ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏମ୍ ଏସ୍ ରିଜଭି, ବିଜ୍ଞ ଏ ଏସ୍ ସି ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ-ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 5 ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସମର୍ଥନ କରିନାହାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ନଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅନ୍ୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସହିତ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଏ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଲାଞ୍ଚର ଦାବି ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତି ସମସ୍ତ ଯଥୋଚିତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଲାଞ୍ଚ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଜାଣିବାକୁ ପାଇବା ପରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ଅଧୀନରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ପ୍ରାକଧାରଣକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ଏପରି ପ୍ରାକଧାରଣକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିବାରେ ବିଫଳ

ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହିପରି, ଆବେଦନକାରୀ ଲାଞ୍ଚ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେବାରେ ବିଫଳ ହେବା ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ସେ କେବଳ ଲାଞ୍ଚ ମାଗି ନାହାଁନ୍ତି, ବରଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ଙ୍କ ଘରକୁ ସ୍ୱେରେଜ୍ ସଂଯୋଗ ପାଇଁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି, ଆଇନ ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଉତ୍ତମ ନୀତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରେ । ଉପରୋକ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନାଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରିଜଭି ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି ।

8. ଉଦବିଗ୍ନ ଓ ଯତ୍ନଶୀଳହେବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ସ୍ଥିରତା ଜାଣିବା ପାଇଁ, ନଥିରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟର ପୁନଃତର୍ଜମା ଆଧାରରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଉପସ୍ଥାପନାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ, ଏଥିରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଲାଞ୍ଚ ମାଗିବା ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କାରଣରୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ନଥିରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ପୁନର୍ବାର ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କେବେ ସୂଚନାଦାତା-ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ଲାଞ୍ଚ ମାଗିଥିଲେ କି ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଲାଞ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 5 ଙ୍କ ଘରକୁ ସ୍ୱେରେଜ୍ ସଂଯୋଗକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆଇନଗତ ପାରିଶ୍ରମିକ ବ୍ୟତୀତ ଆବେଦନକାରୀ 500/- ଟଙ୍କା ଲାଞ୍ଚ ମାଗିଥିଲେ କି - ଏବଂ ଯଦି ହଁ, ଯେତେବେଳେ ସେ ଧରାପଡ଼ିଥିଲେ ତେବେ ଏବଂ 29.09.1997 ତାରିଖରେ 200/- ଟଙ୍କା ଏବଂ ତା'ପରେ ସେହି ଦିନ ପୁନର୍ବାର 100/- ଟଙ୍କା ଏବଂ ତାପରେ 30.09.1997ତାରିଖରେ 200/- ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ କି, ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଉପରୋକ୍ତ ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣ 500/-ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ କି ।

9. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1)(d)/7 ସହ ଧାରା 13(2) ଅଧୀନରେ, ଦୋଷାରୋପକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଦାବି ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତି ହେଉଛି ଅପରାଧର ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ତ୍ତ କିମ୍ବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ତ୍ତ, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବରୁ ଲାଞ୍ଚ ମାଗିବା ଏବଂ କାରବାର ସମୟର ଲାଞ୍ଚ ମାଗିବା, ଏକ ଫନ୍ଦି ମାମଲାରେ ଦାବିର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ତେଣୁ, ଦାବି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ, ଅଭିଯୋଜନ ପୂର୍ବ ଦାବି ଏବଂ କାରବାର ସମୟର ଦାବିକୁ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଫାନ୍ଦ ପ୍ରସ୍ତୁତି ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ସାକ୍ଷୀ ଯାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଶୁଣାସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର, ଏବଂ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଜନ ପୂର୍ବ ଦାବି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିପାରିବ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତିମୂଳକ ବୈଠକର ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ/ତାଙ୍କ(ସ୍ତ୍ରୀ) ଅଭିଯୋଜନ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ବୈଠକରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ପୂର୍ବ ଦାବି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ତେବେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1)(d)/7 ସହ ଧାରା 13(2)ଅନୁଯାୟୀ ଲାଞ୍ଚ ଦାବିକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ କେବଳ ପୂର୍ବ ଦାବି ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଦାବିର   ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ସାକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଗଦେଇଥିବା ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯାହାଙ୍କ ଭୂମିକା ହେଉଛି ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ଲୁଚିକରି ଶୁଣିବା ଏବଂ ଲାଞ୍ଚ କାରବାର ଦେଖିବା ।

10. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନଥିରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି, ଏହି ମାମଲାରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5 ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଏପରି ଦାବି ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ସାକ୍ଷୀ ଅଟନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହି ମାମଲାରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5 ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାକୁ ଆଦୌ ସମର୍ଥନ କରିନାହାନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ବାସ୍ତବରେ କିପରି ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ଆସନ୍ତୁ ନଥିରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ

ଯାଞ୍ଚ କରିବା । ଯେହେତୁ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଆଇନର ବିଚାରକୁ ଗତିଶୀଳ କରିଥିଲେ, ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କିଛି ଆଲୋକପାତ କରିପାରେ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ସ୍ୱେରଜ୍ ସଂଯୋଗ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ରସିଦ ହାସଲ କରି ସରକାରୀ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ 1500/- ଟଙ୍କା ଜମା କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ରାଶି ଜମା କରିବା ପରେ, ସେ ଜେ.ଇ.ଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲେ, ଯିଏ ତାଙ୍କୁ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଭେଟିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, 29.09.1997ତାରିଖରେ ସେ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଭେଟିଥିଲେ, ଯିଏ ତାଙ୍କଠାରୁ 500/- ଟଙ୍କା ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ତାଙ୍କ ଦାବି ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଦିନ ହିଁ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ 200/-ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅବଶିଷ୍ଟ 300/- ଟଙ୍କା ମାଗିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସେହି ଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ 29.09.1997 ତାରିଖରେ 100/-ଟଙ୍କା ଦେଇ 30.09.1997 ତାରିଖରେ ବଳକା 200/-ଟଙ୍କା ରାଶି ଦେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଏହି ଘଟଣାରେ ଏସ୍.ପି ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଇଏକ୍ସଟି-16 ଅଧୀନରେ ଏଫ୍ଆଇଆର୍ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ଙ୍କ ଆଉ ଏକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯେ ସେ ଚଢ଼ାଉ କରିଥିବା ଦଳର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତାଙ୍କ ମାମଲା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ କି ଲୁଚିକରି ଶୁଣିଥିବା ସାକ୍ଷୀ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2) କୋଠରୀର ଦ୍ୱାର ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଆଲମିରା (ଷ୍ଟୋର୍ ୱେଲ) ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଦେଖିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଅଭିଯୁକ୍ତ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ଯେ ସେ ଟଙ୍କା ଆଣିଥିଲେ କି, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ହଁ କହିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ ଯିଏ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ତାଙ୍କ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପକେଟରେ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ତା 'ପରେ ସେ ଘଟଣାସ୍ଥଳକୁ ଆସିଥିବା ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସଙ୍କେତ ଦେଇଥିଲେ ଯିଏ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଉଭୟ

ହାତକୁ ଧରି ପକାଇଥିଲେ । ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦର୍ଶାଇ ଅଛି ଯେ ସେ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ଏବଂ ଗ୍ରହଣ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ କହିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କିଏ ତାଙ୍କ ସହିତ ଥିଲେ ଏବଂ ସୋଡ଼ିଅମ କାର୍ବୋନେଟ୍ ଦ୍ରବଣରେ କିଏ ତାଙ୍କ ହାତ ଧୋଇଥିଲେ ଏବଂ ପକେଟ ୱାସ୍ କିଏ କରିଥିଲେ ସେ ବିଷୟରେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୀରବ   ଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଜଣେ ଭଲ ଭାବରେ ହୃଦବୋଧ କରିପାରିବ ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ଜଣେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟବାଦୀ ସାକ୍ଷୀ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଜେରା ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅବିଶ୍ୱସନୀୟ ସାକ୍ଷୀ ଭାବେ ରୂପାୟିତ କରେ, ଯେହେତୁ ସେ ଜେରାରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ କିମ୍ବା ତିନୋଟି ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ମାମଲାରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ମାମଲାରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ 1997 ମସିହାରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ପୂଜା ପାଇଁ 500/-ଟଙ୍କା ଚାନ୍ଦା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଜେ.ଇ. ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସମାନ ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଦିନ, ସେ 500/-ଟଙ୍କା ଚାନ୍ଦା ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ, ଏବଂ ଜେ.ଇ ତାଙ୍କୁ ସେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଜୋର ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଫାଇଲର ଅଗ୍ରଗତି ଜାଣିବା ପାଇଁ ସେ 29.09.1997 ତାରିଖରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବାରଣ୍ଡାରେ ସେ ଜେ.ଇ.ଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଜେ.ଇ. ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ପୂଜା ପାଇଁ ଚାନ୍ଦା ଦେଇନଥିଲେ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହା ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ସମୟ ଥିଲା, ଜେ.ଇ. ତାଙ୍କଠାରୁ ଚାନ୍ଦା ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଡାକିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଚାନ୍ଦା ପାଇଁ 200/- ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ 500 /- ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଜେ.ଇ.ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ବିଚ୍ୟୁତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ କହି ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ତେଣୁ ସେ ଆଉ ଏକ 100/-ଟଙ୍କା

ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲେ, ଯିଏ ସେହି ଆଳରେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଏବଂ ପରଦିନ ବଳକା ରାଶି 200/-ଟଙ୍କା ଦେବାର ଆଶ୍ୱାସନା ପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ତାଙ୍କଠାରୁ 300/- ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ-ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ5 ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଜେରାରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଏଫ୍ଆଇଆରରେ ଲେଖିଛନ୍ତି, ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଚାନ୍ଦା ଭାବେ 300/-ଟଙ୍କା ଦାବି ମଧ୍ୟ ଲାଞ୍ଚ ଭଳି ଧାରଣା ନେଇ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଲାଞ୍ଚ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ପୋଲିସଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଏଫ୍ଆଇଆର୍ ଦ୍ୱାରା ଚାନ୍ଦା ଦାବି କରୁଥିବା ଜେଇ ଆର୍ ଏନ୍ ସାହୁଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିଲା, ନା କି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏବଂ କଳୁଷିତ ଅର୍ଥ 'ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ପୋଲିସ'ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ର ସାକ୍ଷ୍ୟର ଏକ ସାମୂହିକ ପଠନ ପରେ, ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ବିଚାର କରିଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କୁ ସଠିକ ଭାବେ ଜଣେ ଅବିଶ୍ୱସନୀୟ ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରିବାର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏହି ମାମଲାରେ ଅଗ୍ରଣୀ ପାଇଁ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି କରିବାର ମୂଳଦୁଆ ଅସ୍ଥିର ବୋଲି ମନେ ହୁଏ କାରଣ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣର ଜଣେ ମହଜୁଦ ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ-ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 5 ଙ୍କର ସ୍ୱୀକୃତି, ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାର ଦାବି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଲାଞ୍ଚ ଗ୍ରହଣର ମୂଳଦୁଆକୁ ଆପେ ଆପେ ଦୋହଲାଇଥାଏ । ଏହି କାରଣରୁ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀକୁ କୌଣସି ଦୃଢ ଆଧାରରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେବେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଅପରାଧ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ତଥ୍ୟ ବିବରଣୀରେ ଏକ ଦୃଢ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

11. ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ଥିବା ପରିସର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ, ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସକୁ ଆଦୌ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରେ ନାହିଁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସିଧାସଳଖ ସହଯୋଗୀ ସାକ୍ଷୀ-ତଥା-ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 2-ଦାମୋଦର ଦାସଙ୍କ ସହିତ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟର ଗୁଣବତ୍ତା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ-ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 5 ପ୍ରସ୍ତୁତି ବୈଠକରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ପିଏଚ୍.ଡି ସଂଯୋଗ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପିଏଚ୍.ଡି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ପଟ୍ଟନାୟକ ସ୍ୱେରେଜ୍ ସଂଯୋଗ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ 200/-ଟଙ୍କା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି କରୁଥିଲେ । ପୂର୍ବ ଦାବି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2ଙ୍କର ଏହି ସାକ୍ଷ୍ୟ, ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲା ସହିତ ସୁସଂଗତ ନୁହେଁ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, କାରଣ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ମାମଲା ହେଉଛି ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ 300/-ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ 200/-ଟଙ୍କା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ବିଷୟରେ-କିନ୍ତୁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 2ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୁହାଯାଇଥିବା ପୂର୍ବ ଦାବି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ, ଜଳ ସଂଯୋଗ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣ ଦାବି ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯାହା ସ୍ୱେରଜ୍ ସଂଯୋଗ ପାଇବାର ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲା ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହିପରି, ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ 2ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୁହାଯାଇଥିବା ପୂର୍ବ ଦାବିର ଏହି ଅଂଶ ଯାହା ପ୍ରକୃତରେ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ ତାହା ମଧ୍ୟ ଦୃଢ଼ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଲୁଚିକରି ଶୁଣିଥିବା ସାକ୍ଷୀ କିମ୍ବା ସଂଯୋଜକ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଭୂମିକା ହେଉଛି ଲାଞ୍ଚ କାରବାରର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ଲୁଚିକରି ଶୁଣିବା, କିନ୍ତୁ ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2 ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେ ସୂଚନାଦାତା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5-ସତ୍ୟ ଶେଖର ରଥଙ୍କ ସହ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏପରି କିଛି ବିଷୟରେ ପଚାରିଥିଲେ ଯାହା ସେ ଶୁଣି ପାରିନଥିଲେ ଏବଂ ସୂଚନାଦାତା କଳୁଷିତ ଜିସି ନୋଟ୍ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ଏବଂ

ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜ ପକେଟରେ ରଖିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଅଂଶରେ ଶୁଣିଥିବା ସାକ୍ଷୀଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ, କାରବାର ସମୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ କରେ ନାହିଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, କାରବାର ସମୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ସକ୍ଷମ ହୋଇନାହିଁ, ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ଏହି ମାମଲାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.3 ଭଳି ଅନ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ ଏବଂ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଅଧିକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତୁତି ବୈଠକରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୁହାଯାଇଥିବା ପୂର୍ବ ଦାବି ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ କରେ, ଯାହା କେବଳ ଶୁଣା ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଶୁଣା ସାକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଉପରୋକ୍ତ ପୂର୍ବ ଦାବି ଦାବିର ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷ ସାକ୍ଷ୍ୟର ବିକଳ୍ପ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ଙ୍କ ଘରକୁ ସ୍ୱେରଜ୍ ସଂଯୋଗକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ଫାଇଲ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣ/ଲାଞ୍ଚ ଦାବିକୁ ଅଭିଯୋଜନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି ଯେହେତୁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2ଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟର ଗୁଣବତ୍ତା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ଦାବିକୁ ଅନୁପାଳନ କରିବାରେ ଆଦୌ ସକ୍ଷମ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ବିଚାର କରିଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ,3,5 ଏବଂ7ଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକର ପରିସ୍ଥିତିଗତ ସାକ୍ଷ୍ୟ, ଯେପରିକି ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ପରିଦର୍ଶନ, ତାଙ୍କର ମୁଦ୍ରା ନୋଟ୍ ଉପସ୍ଥାପନ, ଫାନ୍ଦ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିବା ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ଦୁର୍ନୀତି ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚର ପୂର୍ବ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତି ବୈଠକ ସମୟରେ ଏହାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା

କରିଥିଲ, ତାହା ଉପରେ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ କୌଣସି କଳ୍ପନାର ବାହାରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରିବା କୌଣସି ପ୍ରାକଧାରଣା କରାଯାଇଛି ବୋଲି ବିଚାର କରିବା ଭରସା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁ ଯେହେତୁ ନା କେବଳ ଜେଇ ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱକର୍ମ ପୂଜା ଚାନ୍ଦା ଦେବାକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ କାହାଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବରଂ ତାଙ୍କ ଜେରାରେ ଜଣେ" 2 ରୁ 3 ଟି ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ମାମଲାରେ ଜଣେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଥିଲେ " ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5 ଜେରାରେ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ସେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ବିଭାଗର ଜଣେ ମହଜୁଦ ଥିବା ସାକ୍ଷୀ ଥିଲେ । ସେହିପରି, ଲୁଚିକରି ଶୁଣିଥିବା ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଲାଞ୍ଚ କାରବାର ସମୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଦାବି ବିଷୟରେ କିଛି ପ୍ରକାଶ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦାବିକୁ ଅଭିଯୋଜନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଥିବା ବିଚାର କରିବା ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭୁଲ୍ ଅଟେ ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଅଗ୍ରହଣୀୟ ଅଟେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ସମସ୍ତ ଯଥୋଚିତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନଥିବା ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

12. ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି ଫନ୍ଦି ପୁରବରୁ ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନକାରୀ, ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଲାଞ୍ଚ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ କି ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହା ସ୍ମରଣ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ କେବଳ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ଜବତ ହୋଇଥିବା କଳୁଷିତ ନୋଟଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥଲା ତାହା ଭିନ୍ନ ଥିଲା, ଏହା କେବଳ ଲାଞ୍ଚ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ହେବ ନାହିଁ । "ଗ୍ରହଣ କରିବା"ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି କିଛି ଅକଥିତ ଭାବରେ କିମ୍ବା ସମ୍ମତି ସହିତ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ,

ଯେତେବେଳେ ଲୁଚିକରି ଶୁଣିଥିବା ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଚାର କରାଯାଏ, ଯାହାଙ୍କ ଭୂମିକା ଲୁଚିକରି ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ଶୁଣିବା ଏବଂ କାରବାର ଦେଖିବା ଥିଲା, ଏହା କେବଳ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏପରି କିଛି ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଥିଲେ ଯାହା ସେ ଶୁଣି ପାରିନଥିଲେ ଏବଂ ସୂଚନାଦାତା କଳୁଷିତ ଜିସି ନୋଟ୍ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବିଚାର କରିଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ସମୟରେ କିଛି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯାହା ଲୁଚିକରି ଶୁଣିଥିବା ସାକ୍ଷୀ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଇ ନାହାଁନ୍ତି । ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ପାଇଁ, ଏହା ରେଖାଙ୍କିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ବିଚାର କରିଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଶୁଣିଥିବା ସାକ୍ଷୀ ଦ୍ୱାର ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ (ଅଭିଯୋଗକାରୀ) ଦେଖି, ଅଭିଯୁକ୍ତ ପଚାରିଥିଲେ କି ସେ ଟଙ୍କା ଆଣିଥିଲେ କି , ଯାହାକୁ ସେ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5) ସକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଇଛନ୍ତି" ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ ଯିଏ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ତାଙ୍କ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପକେଟରେ ରଖିଥିଲେ" । ଉପରୋକ୍ତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2 ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ କେବେ କହିନଥିଲେ କିମ୍ବା ବିବୃତି ଦେଇନଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହା ଜଣାପଡେ ଯେ ଅଭିଯୋଜନକୁ ସଫଳତାର ସହ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବା ଜାଣିବାକୁ ବିଚାର କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଅଯୌକ୍ତିକ ଏବଂ ଅଗ୍ରହଣୀୟ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । ଏହା ବିଚିତ୍ର, କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟ ଯେ ବିଚାର କରିଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯାହା ବାସ୍ତବ ନଥିଲା ତାକୁ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରି, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଛନ୍ତି । ଆହୁରି, ବିଚାର କରିଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 200/- ଟଙ୍କା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ଏବଂ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ର ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ

ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି କାରଣ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 5 କେବଳ ତାଙ୍କ ଜେରାରେ ଏକ ନୂତନ କାହାଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନାହାନ୍ତି, ବରଂ ଦୁଇରୁ ତିନୋଟି ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ମାମଲାରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଭାବରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଥିଲେ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କରାଯାଏ । ଆହୁରି, ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାର ସୁଦୃଶ କୋଠା ଏକ ଦୁର୍ବଳ ମୂଳଦୁଆ ଉପରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ଯେବେଠାରୁ ଆରମ୍ଭରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ବିଭାଗର ଏକ ମହଜୁଦ ସାକ୍ଷୀ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା ଏବଂ ଜେରାରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଅଧିକ ଦୁର୍ବଳ କରିଦେଇଥିଲା କାରଣ ସେ ଏକ ନୂତନ କାହାଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ତାଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ଲାଞ୍ଚ ମାଗି ନଥିଲେ, ବରଂ ଜେ.ଇ. ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ପୂଜା ଚାନ୍ଦା ଦେବାକୁ କହିଥିଲେ ଯାହା ସେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହିପରି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ କିମ୍ବା ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣ ଭାବରେ ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିବା ସାକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଘରକୁ ସ୍ୱେରଜ୍ ସଂଯୋଗକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଲାଞ୍ଚ ମାଗିବା ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୋଷାରୋପ ସିଦ୍ଧ କରେ ନାହିଁ ।

13. ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଗ୍ରହଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅବଶିଷ୍ଟ ଏକମାତ୍ର ସାକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2ଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ, ଯିଏ ଲାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦାବି ବର୍ଣ୍ଣନା କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ସାମ୍ବିଧାନିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବାରମ୍ବାର ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଦାବି ଏବଂ ଗ୍ରହଣ, ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ଅଧୀନରେ ବୈଧାନିକ ପ୍ରାକଧାରଣା ଆଣିବା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ, ଯାହା ***ନୀରଜ ଦତ୍ତ ବନାମ ରାଜ୍ୟ (ଦିଲ୍ଲୀ ଏନସିଟି ସରକାର) ମାମଲାରେ; (2023) 4 SCC 731*** ସର୍ବୋଚ୍ଚ

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ମନ୍ତବ୍ୟରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା-

88. *ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାରୁ ଯାହା ଆସିଛି ତାହା ନିମ୍ନରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ଦିଆଯାଇଛି:*

88.1.(a) ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରଧୀନ ତଥ୍ୟ ଭାବରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣର ଦାବି ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତିର ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7ଏବଂ 13(1)(d)(i)ଏବଂ(ii) ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦୋଷ ସିଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ।

88.2.(b) ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ, ଅଭିଯୋଜନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣର ଦାବି ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ୱୀକୃତର ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ବିଚାରଧୀନ ତଥ୍ୟକୁ , ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯାହା ମୌଖିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇପାରିବ ।

88.3(c) ଆହୁରି, ବିଚାରଧୀନ ତଥ୍ୟ, ଅର୍ଥାତ-ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣର ଦାବି ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତିର ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ମୌଖିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ପରିସ୍ଥିତିଗତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇପାରିବ ।

88.4.(d) ବିଚାରଧୀନ ତଥ୍ୟକୁ, ଅର୍ଥାତ୍, ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣର **ଦାବି ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତିକୁ** ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦିଗଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ:

(i) ଯଦି କୌଣସି **ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦାବି ବିନା ଅର୍ଥ ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ ଲାଞ୍ଚ ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଲାଞ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ** ଏବଂ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ତେବେ ଏହା ଆଇନର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ମାମଲା । **ଏପରି** ମାମଲାରେ **ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବ ଦାବି କରିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।**

(ii) ଅପରପକ୍ଷରେ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଯଦି ଦାବି କରନ୍ତି ଓ ଲାଞ୍ଚ ଦେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି ଦାବିକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପରିତୋଷଣ ଯାଚନ୍ତି ବଦଳରେ ଯାହା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ତାହା ଏକ ପ୍ରାପ୍ତିର ମାମଲା ଅଟେ **। ପ୍ରାପ୍ତି ମାମଲାରେ ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣର ପାଇଁ ପୂର୍ବ ଦାବି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହୋଇଥାଏ** । ଆଇନର ଧାରା 13(1)(d)(i) ଏବଂ(ii) ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏକ ଅପରାଧ ଅଟେ ।

(iii) ଉପରୋକ୍ତ (i) ଏବଂ (ii) ଉଭୟ ମାମଲାରେ, ଲାଞ୍ଚ ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦାବି ଯଥାକ୍ରମେ ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରଧୀନ ତଥ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ହେବ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ଆଉ କିଛି ବିନା ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣ କେବଳ ଗ୍ରହଣ କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ତି ଏହାକୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 କିମ୍ବା ଧାରା 13(1)(d)(i) ଏବଂ(ii) ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧରେ ପରିଣତ କରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଲାଞ୍ଚ ପ୍ରଦାକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହାକି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ଏହା ଏକ ଅପରାଧ ହେବ । ସେହିପରି, ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଏକ ପୂର୍ବ ଦାବି ଯେତେବେଳେ ଲାଞ୍ଚ ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ଏବଂ ବଦଳରେ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ, ତେବେ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1)(d)(i) ଏବଂ(ii) ଅଧୀନରେ ଏକ ପ୍ରାପ୍ତିର ଅପରାଧ ହେବ ।

88.5.(e) ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣର ଦାବି ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟର ପ୍ରାକଧାରଣା, ବିଚାରାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଅନୁମାନ ମାଧ୍ୟମରେ କେବଳ ସେତେବେଳେ କରାଯାଇପାରିବ

ଯେତେବେଳେ ମୌଳିକ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମୌଖିକ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ଏହାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ନୁହେଁ । ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ, ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ୱାରା ଦାବିର ସତ୍ୟତା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ତଥ୍ୟର ପ୍ରାକଧାରଣା କରିବାର ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତା ରହିଛି । ଅବଶ୍ୟ, ତଥ୍ୟର ପ୍ରାକଧାରଣା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖଣ୍ଡନ କରାଯିବାର ବିଷୟ ଏବଂ ଖଣ୍ଡନ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରାକଧାରଣା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଥାଏ ।

88.6.(f) ଯଦି ଅଭିଯୋଜନକାରୀ "ଶତ୍ରୁଭାବାପନ୍ନ" ହୁଅନ୍ତି, କିମ୍ବା ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ବିଚାର ସମୟରେ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଅନୁପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତି, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସାକ୍ଷୀ ଯିଏ ମୌଖିକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇପାରିବେ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଜନ ପରିସ୍ଥିତିଗତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ମାମଲା ପ୍ରମାଣ କରିପାରିବେ । ବିଚାର ସମାପ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହା ଅଭିଯୁକ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରେ ପରିଣତ ହେବ ନାହିଁ ।

88.7.(g)ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ **ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଜଡ଼ିତ ବିଷୟରେ, ବିଚାରଧୀନ ତଥ୍ୟର ପ୍ରମାଣ ଉପରେ, ଧାରା 20 ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରାକଧାରଣା ଉଠାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଏ ଯେ ଉକ୍ତ ଧାରାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପରି ଅବୈଧ ପରିତୋଷଣର ଅଭିପ୍ରାୟ କିମ୍ବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଥିଲା** । ଉକ୍ତ ପ୍ରାକଧାରଣାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ଏକ ଆଇନଗତ ପ୍ରାକଧାରଣା କିମ୍ବା ଆଇନରେ ଏକ ପ୍ରାକଧାରଣା ଭାବରେ ଉଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅବଶ୍ୟ, ଉକ୍ତ ପ୍ରାକଧାରଣା ମଧ୍ୟ ଖଣ୍ଡନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1)(d)(i) ଏବଂ(ii) ରେ ଧାରା 20 ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ ।

88.8.(h) *ଆମେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁଛୁ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ଅନୁଯାୟୀ ଆଇନର ପ୍ରାକଧାରଣା, ଉପପରିଚ୍ଛେଦ 88.5(e)ରେ ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ ତଥ୍ୟର ପ୍ରାକଧାରଣା ଠାରୁ ଭିନ୍ନ, କାରଣ ପ୍ରଥମଟି ଏକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପ୍ରାକଧାରଣା ହୋଇଥିବାବେଳେ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ପ୍ରକଧାରଣା ପ୍ରକୃତିର ।*

14. ତଥାପି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୃଢ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ମଞ୍ଜୁରି ଯାହା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପ୍ରକୃତିର ଏବଂ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବେଆଇନ ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଅମୀମାଂସିତ ନୁହେଁ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପଦରୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ଅପରାଧ କରିଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି, ଯେହେତୁ ଏହା ଅଧିନିୟମର, 2018 ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା । ଏହି ମାମଲାରେ, ଅଭିଯୋଜନ ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.1କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.1- କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ଜେରାରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2ରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ନଥିଲେ, ବରଂ ଜଣେ ଦିନ ମଜୁରିଆ ଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କୁ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ନିଯୁକ୍ତ

କରିପାରିବେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏଠାରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ଅଟନ୍ତି । ତେଣୁ, ନିଃସନ୍ଦେହରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ହେଉଛନ୍ତି ସକ୍ଷମ ଅଧିକାରୀ, କିନ୍ତୁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.1 କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ମଞ୍ଜୁରି ସ୍ୱୟଂ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ/ଅବୈଧ ଅଟେ ଯେତେବେଳେ ଏକ ବିଧାନ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ, ସେହି କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗର ପଦ୍ଧତିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସେହି କ୍ଷମତା ସେହି ଢଙ୍ଗରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଏହି ମାମଲାରେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19 ଯାହା 2018 ଅଧିନିୟମର ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା, ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରେ ଯେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତିରୁ ହଟାଇବା ଅଭିଯୋଜନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି । ଯଦି ମଞ୍ଜୁରି ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଅବୈଧ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହାର ପରିଣାମ କ'ଣ ହେବ, ଯାହା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ***ନାଞ୍ଜପ୍ପା ବନାମ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ; (2015) 14 SCC 186*** ମାମଲାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ମଞ୍ଜୁରି ଅବୈଧ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିପାରିବେ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଏକ ସ୍ତରକୁ ପଠାଇ ପାରିବେ ଯେଉଁଠାରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ମଞ୍ଜୁରି ଆଦେଶ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଯଦି ବିଚାର କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମୋଦନ ଆଦେଶ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଅବୈଧତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଗକୁ ବଢନ୍ତି, ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ସେହି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଚାରକୁ ନିଷେଧ କରିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ବିଚାର କରିଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବଶ୍ୟ ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ

ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ପି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ1 ର ଅକ୍ଷମତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଏହା ନିଜକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ନାହିଁ । ତେବେ, ଯେହେତୁ ତଥ୍ୟର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ମୌଳିକ ଉପାଦାନକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାରେ ଅଭିଯୋଜନର ଅକ୍ଷମତା ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବ, ତେଣୁ ଏହି ମାମଲାର ମଞ୍ଜୁରି ପାଇଁ ବିଚାର କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପୁନର୍ବାର ପଠାଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅବୈଧ ମଞ୍ଜୁରିର ଉପରୋକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ବୃଦ୍ଧି କରେ ।

15. ଅବଶ୍ୟ, ଏହା ବିଜ୍ଞ ଏ.ଏସ୍.ସି, ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ପରିସ୍ଥିତିଗତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆଧାରରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀ ଶତ୍ରୁତାପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ବୈଧାନିକ ପ୍ରାକଧାରଣା ଉଠାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ଏହି ମାମଲାରେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରାକଧାରଣା ଉଠାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଶକ୍ତ ଏବଂ ଦୃଢ଼ ପରିସ୍ଥିତି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଣାଯାଇନାହିଁ । ତଥାପି, ଅଭିଯୋଜନ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟର କିଛି ଅଂଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବରୁ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବିଶ୍ୱସନୀୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିବାରୁ, ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଏପରି ଅଂଶକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସହ ପୃଥକ ଭାବରେ ବିଚାରକରିବାକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ତାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ସମଗ୍ର ଭାବରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏ.ଏସ୍.ସି., ଶୁଣିଥିବା ସାକ୍ଷୀ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2ଙ୍କ କଥନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2ଙ୍କ ଏପରି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦାବିର ତଥ୍ୟଗତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନ ହେବାରୁ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦାବିକୁ ଅନୁମାନ କରିବା ପାଇଁ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଉପରେ

ହୋଇଥିବା ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ନଥିରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଚାରକରିବାକୁ ନେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ବିଚାର କରିଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହକାରୀଙ୍କ ଅବିଶ୍ୱସନୀୟ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ତଥା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ଏବଂ ଗ୍ରହଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାହ୍ୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯାହା ବାସ୍ତବରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇନଥିଲା ତାହା ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଲାଞ୍ଚ ମାଗିଥିଲେ ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଅଧୀନରେ ଅପରାଧର ମୌଳିକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥିବାରୁ, ଧାରା 20ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବୈଧାନିକ ପ୍ରାକଧାରଣା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

16. ଉପରୋକ୍ତ ପରିସରରେ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱାଧୀନ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଠାରୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଞ୍ଚ ଦାବି ପାଇଁ କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ ଏବଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ନହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନଥିବାରୁ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1)(d)/7 ସହ ଧାରା 13 (2)ଅଧୀନରେ ସମସ୍ତ ଯଥୋଚିତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଅପରାଧର ଦୋଷାରୋପ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ, ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଗ୍ରହଣୀୟ ଏବଂ ଏହା ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

17. ଫଳସ୍ୱରୂପ, ବିବାଦ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ଖର୍ଚ୍ଚ ରହିତ ଅଟେ । ଟି.ଆର୍.ସଂଖ୍ୟା 78/1998ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବିଜ୍ଞ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର

ବିଚାରପତି (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ 30.10.2010 ତାରିଖର ଦୋଷସିଦ୍ଧିର ରାୟ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଏତଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଗରୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରାଯାଉଛି ।

18. ଯେହେତୁ ଅପିଲରେ ଆବେଦନକାରୀ ଜାମିନରେ ଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଜାମିନନାମାରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଉଛି ।

(ଜି. ଶତପଥୀ)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟ, କଟକ,
ଫେବୃଆରୀ 5, 2024/କିଶୋର

HIGH COURT
ORISSA

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ
ସୌମ୍ୟରଞ୍ଜନ ବେହେରା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ।